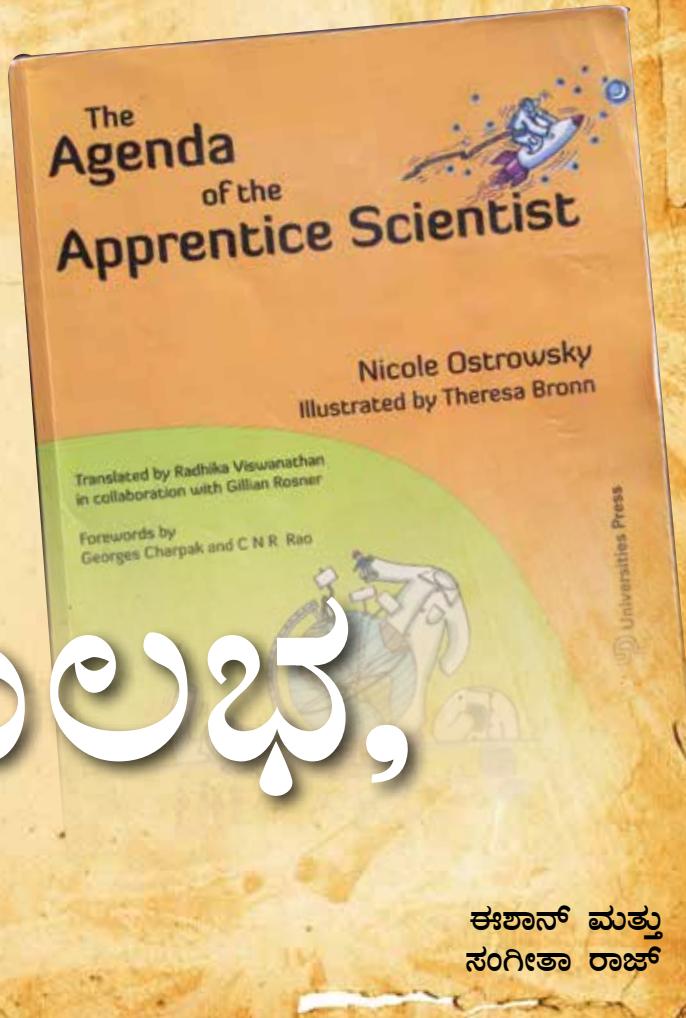

ಬಲು ಸುಲಭ, ಮೈ ದಿಯರ್ ವಾಟ್ನೋ!

ಕ್ಷಣಾನ್ ಮತ್ತು
ಸಂಗೀತ ರಾಜ್

ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹೊಸ ದೃಷ್ಟಿಕೋಳನಾಗಳನ್ನು ನೀಡುವಂತಹ ಯಾವುದಾದರೂ ರಸವಶಾದ ಪ್ರಸ್ತರಕದ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದಿರಾ? ಇದೂ ಇಲ್ಲದ, ಅಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತರ: *The Agenda of the Apprentice Scientist*. ಬನ್ನಿ ಈ ವಿಮರ್ಶಾ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಮಗ ಈ ಪ್ರಸ್ತರವನ್ನು ಓದಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡಿರುವ ತಮ್ಮ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ನೀವೂ ಭಾಗಿಯಾಗಿರಿ.

The Agenda of the Apprentice Scientist - ಈ ಪ್ರಸ್ತರಕದ ಲೇಖಕರು ನಿಕೋಲ್ ಬಸ್ತ್ರೋವ್ಸ್ (Nicole Ostrowsky) ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಸ್ತರಕಕ್ಕೆ ಜಿತ್ರ ಇಡಿಸಿದವರು ತೇರ್ನಾ ಬ್ರಾನ್ (Theresa Bronn). ಈ ಪ್ರಸ್ತರ '7ನೇವಷಣದವರ ರಿಂದ ಹಿಡಿದು 107ನೇವಷಣದವರ ತನಕ್' ಎಲ್ಲಿರೂ ಅಥವಾಗುವಂತಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಗುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಪ್ರಯೋಂಗಗಳ ಮೂಲಕ, ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅನ್ವೇಷಣೆಯಲ್ಲ ಸುತ್ತಾಹಲ ಮತ್ತು ವಿನೋದವನ್ನು ಪ್ರೇರಿತಿಸುವ ಈ ಪ್ರಸ್ತರವು ಎಲ್ಲಿರೂ, ವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೂ ತಮಗೂ ಬಲು ದೂರ ಎಂಬ ಮನೋಭಾವ ಹೊಂದಿದವರಿಗೆ ಕೂಡ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಪ್ರಸ್ತರಕದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದರೆ, ವಿತರಕರಿಗೆ ಮಿಂಚೆಂಬೆ ಕೆಳಕಿಸಿ: info@universitiespress.in bangalore@orientblackswan.com prabhakara.reddy@orientblackswan.com ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ತಲುಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೂಡ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ಪ್ರತಿಗಳಾಗಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಪ್ರಭಾಕರ ರೆಡ್ಡಿಯವರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ.

ಹಲವಾರು ದಶಕಗಳ ಕಾಲ ಸಂಶೋಧನೆ ವಿಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವ ಲೇಖಕ ನಿಕೋಲ್ ಬಸ್ತ್ರೋವ್ಸ್ ಈಗ ಭಾನ್ ದೇಶದ ಸ್ನೇಹ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಭೌತಿಕಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಘನೀಕೃತ ಭೌತಿಕ್ಯಾಗಳ ಪ್ರಯೋಂಗಶಾಲೆಯಲ್ಲ

ಈಶಾನ್: ಈ ಪುಸ್ತಕ ಮೊದಲು ನನ್ನ ಕೈಗೆ ಇದ್ದು ನನ್ನ ಅಮೃತ ಸ್ವರೂಪ ಯಾಸ್ಕಿನ್ ಆಂಟ ಮೂಲಕ. ಅವರು 'ಸೆಂಟರ್ ಫಾರ್ ಲಾಣಿಂಗ್'ನಲ್ಲಿ ರಸಾಯನ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಿಸಿದ್ದು. ಓದಲಕ್ಕೆಂದು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನನಗೆ ಎರವಲಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರು. ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಯೋಂಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಈ ಪುಸ್ತಕದ ನನ್ನದೇ ಒಂದು ಪ್ರತಿ ಬೀಳು ಎಂದೆಸಿಸಿತು.

ನಿವೃತ್ತಿ ಗೌರವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಈ ಸೇವೆ ಸಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಮೊದಲು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದ ಪ್ರೀಂಚ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ರಾಧಿಕಾ ವಿಶ್ವನಾಥನ್ ಮತ್ತು ರಿಜಯನ್ ರೋಸ್‌ರ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೀಂಚ್ ರಾಯಭಾರಿ ಕಚೇರಿಯ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ 'ಯೂನಿವೆರ್ಸಿಟಿನ್ ಟ್ರೈನ್' ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಫ್ಲಾರ್ಕಾಬ್ರೋ ಮತ್ತು ಅಮೇಜಾನ್ (ಇಂಡಿಯಾ)ದಲ್ಲಿ ರೂ. ೫೫ ಮುಂದಿಗೆ ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಲಭ್ಯವಿದೆ.

'ಮನೆಯಲ್ಲ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಪ್ರಯೋಂಗಗಳು' ಎಂದು ಹೇಳುವ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಂತ ಇನ್ನುವಾಗಿ, **The Agenda of the Apprentice Scientist** ಪುಸ್ತಕವು ತನ್ನ ವಚನಕ್ಕೆ ಬಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಯೋಂಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ನಮಗೆ ಕಾಗದ, ಸ್ಕ್ರಿಪ್ಟ್, ಬಲೂನ್ ಮತ್ತು ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಗಳಂತಹ ಮನೆಯಲ್ಲ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಗುವ ವಸ್ತುಗಳು ಇದ್ದರೆ ನಾಕು. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಂಗಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ ನೋಡಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮನೆಯಲ್ಲ ಬಂಕ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ತಯಾರಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಏರಡು ಗ್ರಾಫನ್ ದ್ರವರೂಪದ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಜಿನ್ ಬೀಳು ಎಂದಿತ್ತು!

'The Agenda of the Apprentice Scientist'ನ ಪ್ರತಿ ಪುಟದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಯೋಂಗವಿರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ವಾಕ್ಯ (quote), ವಿವರಣೆ ಮತ್ತು ಕೊನೆಯಲ್ಲ ಅಂದಾಜ್‌ನ ಗೋಳವಲ್ಲಿದ ನಿಮ್ಮ ಗಮನ ಸೆಳಿಯುವ ಅಭ್ಯಾಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಪ್ರಯೋಂಗಾಲಯ ಮೇಲಂಗಿಯ ಘೋಂಗ್ ಜಿತ್ತೊಂದನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಪುಟದ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜೆಟುವಟಿಕೆಯ ಶೀಳಿಕೆ ಇದ್ದು, ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಜಿತ್ತಸಹಿತ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ವರ್ಣದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದಿನವೂ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರಯೋಂಗ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿರುವ ಕಾರಣ ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಬದಲಾಗೆ ನಿಮಗೆ ತಾರಿಖು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಾಚ್‌ ೩ ಅಥವಾ ಜೂನ್ ೧೦, ಹೆಚ್. ಪುಟದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಓದುಗರು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ದಾಖಲಾಗಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಜಿಡಲಾಗಿದೆ. ಜೆಟುವಟಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಈ ಉದ್ದೇಶವಾಕ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ತುಂಬಾ ಹಾಸ್ಯಮಯವಾಗಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತುಂಬಾ ತಾತ್ತ್ವಿಕವಾಗಿಯೂ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪ್ರೀರಣಾತ್ಮಕವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಗಸ್ಟ್ ೨೨ ಮತ್ತು ೨೩ ನೇ ತಾರಿಖಗೆ ಇರುವ ಏರಡು ಜೆಟುವಟಿಕೆಗಳೂ ಫೆಸಿಲಿಟೇಟ್ (Freezing)ಬಗ್ಗೆ ಇವೆ; ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉದ್ದೇಶವು ವಾಕ್ಯ ತುಂಬ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ. ೨೨ನೇ ತಾರಿಖನ ಉದ್ದೇಶವು 'ಸಿಜವಾದ ಸ್ವೀಕರಣೆ' ಜೆಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮುದುಡಿ ಹೋಗನುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದಿದ್ದರೆ, ೨೩ನೇ ತಾರಿಖಗೆ ಅದು ಹಿಂಗಿದೆ: 'ಇಸಿ ಹಾಲು ಕುಡಿದು ನಾಲ್ಕೆ ಸುಟ್ಟಿಕೊಂಡವ ಬಂಕ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಅನ್ನು ಉಫ್ ಎಂದು ತಣಿಸಿ ತಿಂದನಂತೆ.' ಪುಟದ ಕೊನೆಗೆ ಅಭ್ಯಾಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಪ್ರಯೋಂಗಾಲಯದ ಮೇಲಂಗಿಗಳು ನೇರಿ ಪ್ರಯೋಂಗ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಒಂದು ಫಲತಾಂಶವನ್ನು ಹೋಗಿಸಿ ನೋಡುವ ಮತ್ತು ಆ ಕುರಿತಾಗಿ ಹಾಸ್ಯ ಜೆಟಾಕಿ ಹಾರಿಸುವ ಜಿತ್ತ ಇದೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿರುವ ರೀತಿ ಈ ಪುಸ್ತಕ ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಾದುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಬೀಳಿಂಗ್ ಪೌಡರನ್ನು ವಿನೆಗರ್ ಜೊತೆ ಬೀರೆಸಿದಾಗ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ (ಮಾಚ್‌ ೮) - ಅಂದರೆ ವಿನೆಗರ್ ಗುಳುಗುಳಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬಲೂನ್ ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ಉಬ್ಬಿತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಓದುಗನಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ, ಅದು ಹೇಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಓದಿಸಿದೆ (ಬೀಳಿಂಗ್ ಪೌಡರ್ ನಲ್ಲಿರುವ ಅಂಶವೊಂದು ವಿನೆಗರ್ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ಇಂಗಾಲದ ಡೆಪ್ ಆಕ್ಸೆಡ್ ಅನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಾಟಲನ್ನು ತುಂಬ ಬಲೂನನ್ನು ಉಜ್ಜಿಸುತ್ತದೆ) ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪಯಸಿನ ಓದುಗರು ಓದಿ ಮುಶ್ಚಪಡಬಹುದಾದ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಲಯದಾದ

'ಮನೆಯಲ್ಲ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಪ್ರಯೋಂಗಗಳು' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಂತ ಇನ್ನುವಾಗಿ, **The Agenda of the Apprentice Scientist** ಪುಸ್ತಕ ತನ್ನ ಮಾತ್ರಿಗೆ ಬಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಯೋಂಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ನಮಗೆ ಕಾಗದ, ಸ್ಕ್ರಿಪ್ಟ್, ಬಲೂನ್ ಮತ್ತು ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಗಳಂತಹ ಮನೆಯಲ್ಲ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಗುವ ವಸ್ತುಗಳು ಇದ್ದರೆ ನಾಕು.

ಸಂಗೀತಾ: ನಾನು ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹಾಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ತಿರುವು ಹಾಕುವಂತೆ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತೇರೆದೆ. ಇದರ ಪ್ರೀಂಚ್ ಅವೃತ್ತಿಗೆ ಬರೆದ ಮುನ್ದಿಯನ್ನು ಓದುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಧ್ವನಿ ಬಂದು, ಭಾರತೀಯ ಅವೃತ್ತಿಗೆ ಬರೆದ ಮುನ್ದಿಯನ್ನೂ ಓದಿ ಮುಗಿಸಿದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹಿಂಜರಿಕೆಯಲ್ಲಾ ಮಾಯವಾಗಿ, ಅದರ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕುತೂಹಲ ಮತ್ತು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಓದಬೇಕು ಎಂಬ ಆಸ್ತ್ರಿ ತುಂಜಕೊಂಡಿತು.

ಪ್ರಯೋಗಗಳವೇ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಹಲವಾರು ಚೆಟುವಟಕೆಗಳು ತುಂಬ ಸರಳವಾಗಿದ್ದರೂ, ಅದರ ಫಲತಾಂಶಗಳು ತುಂಬಾ ರೋಚಕವಾಗಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಕಾಡ್‌ಬೋಲಡ್‌ ನಳಕೆ ಬಳಸಿ ಹೊಗೆ ಸುರುಳಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು (ನವೆಂಬರ್ 24) ಅಥವಾ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವಿಮಾನಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು (ಮೇ 25) ಮುಂತಾದವು). ಏಷ್ಟೇಂದ್ರ ಬಾರಿ ನಾನು ಹಿರಿಯರು ಮತ್ತು ಕಿರಿಯರನ್ನು ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಸಿ, ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಖಚಿಯಾಗಿ ಈ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ, ಅಂದರೆ ರಸಾಯನ ವಿಜ್ಞಾನ, ಜೀವ ವಿಜ್ಞಾನ, ಭೌತಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ, ಹೀಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮೂಲಭೂತ ಅಂಶಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಮಾರು ವಿಭಾಗಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷತೆಯೆಂದರೆ, ಇದನ್ನು ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿಲ್ಲ, ಬದಲಾಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು (ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಉಷ್ಣತೆ, ಶ್ವಾಸ, ಇತ್ಯಾದಿ) ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿರುವ ಒಟ್ಟು 365 ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ದಿನಕ್ಕೊಂದರಂತೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು ಅಥವಾ ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾದಪುಗಳನ್ನು ಯಾದೃಚ್ಛಿಕವಾಗಿ ಅಯ್ದಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡಬಹುದು. ಕೆಲವು ಚೆಟುವಟಕೆಗಳು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ದಿನಗಳು/ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ.

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ತಳೆ ಮಾಡಿದ ಏಕೈಕ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ – ಪರಿವಿಡಿ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ನಾನು ಈ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹೊಗೆ ಉಂಗುರ ಪ್ರಯೋಗ ಎಲ್ಲದೆ ಎಂದು ಹುಡುಕಲು ‘smoke’ ಅಥವ ‘rings’ ಎಂಬ ಎರಡು ಪದಗಳನ್ನು ಸುಳವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹುಡುಕಿದರೆ, ಆ ಪ್ರಯೋಗ ಎಲ್ಲದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಸಿಗಲಲ್ಲ; ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಪ್ರಯೋಗ ‘incense’ ಎಂಬ ವಿಷಯದಡಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ವಿನೆಗರ್ ಮತ್ತು ಬೇಕಿಂಗ್ ಸೊಡಕ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಯೋಗ ಹುಡುಕಿದಾಗ, ಅದು ನನಗೆ ಬಲೂನ್ ವಿಷಯದಡಿಯಲ್ಲ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಮತ್ತೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ: ಪ್ರಪ್ರಾತ ವೈನ್ ಗ್ಲಾಸ್ ಪ್ರಯೋಗ (June 6th) ವನ್ನು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನಿಗೆ ತೋರಿಸಲು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ್ದು. ಈ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ತೆಳುವಾಗಿ ವಿನೆಗರ್ ಹಳ್ಳಿದ

ಜತ್ತ 1. ಪುಸ್ತಕದ ಒಂದು ಪುಟದಿಂದ. ಜತ್ತ ಕ್ಷಮೆ: ಈಶಾನ ಮತ್ತು ಸಂಗೀತಾ ರಾಜ್.

ವೈನ್ ಗ್ಲಾಸಿನ ಅಂಜನ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಬೆರಳನ್ನು ನವಿರಾಗಿ ಚೆಲಸಿ ವೈನ್ ಗ್ಲಾಸ್ ಹಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ನಾನು ಪರಿವಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಕ್ಷರ ‘W’ ಅಡಿಯಲ್ಲ ‘Wine glass’ ಮತ್ತು ‘V’ ಅಡಿಯಲ್ಲ ‘vinegar’ಗಾಗಿ ಹುಡುಕಿದೆ, ಅದರೆ ನನಗೆ ಅದು ಕೊನೆಗೂ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ‘P’ (pitch) ಅಡಿಯಲ್ಲ. ಪರಿವಿಡಿಯಲ್ಲ ಪ್ರಯೋಗದ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ನನಗೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳುವುದೆಂದರೆ, **The Agenda of the Apprentice Scientist** ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಓದಿದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಇಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಯೋಗವೂ ಮಾಡಿ ನೋಡಲೇ ಬೇಕಾಗಿರುವಂತಹುದು.

ಆದರೆ ಮೊದಲ ದಿನದೆ, ಅಂದರೆ ಜನವರಿ 1ನೇ ತಾರಿಖನ ಪುಟ ತೆಗೆದು ಓದುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಕೊನೆಯ ಬೆಂಜಿನಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಮನಸ್ತಕತೆಯಂದ, ನಾಧ್ಯವಾದಪ್ಪು ವಿಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕಣಿಗೆ ಗೊಳಿಸಿದಂತೆ ಕುಳತಿರುತ್ತಿದ್ದ ನನ್ನ ಕನೆ ತರಗತಿಗೆ ಎತ್ತಿ ಒಗೆದಂತಾಯಿತು.

ಪುನ್ತಕದ ಮೊದಲ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಜಿತ್ತೆದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದ ಮೇಲಂಗಿಯು ಹಿಮ-ಪರ್ಕಿಂಗ್ ಜಿತ್ತೆವನ್ನು ಬಿಡಿಸುತ್ತಾ, ‘ನಾನು ವಿಜ್ಞಾನಿ, ಕಲಾಕಾರ ಅಲ್ಲ,’ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕಂಡು, ‘ಅಯ್ಲ್ಯೂಂ, ಜಗತ್ತನ್ನು ಅಧ್ಯಯಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅದನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸಿ, ವಾಯ್ವಾಯಾಸಿನ ನೋಡುವ ಇನ್ನೊಂದು ಪುನ್ತಕ ಇದು! ಎಂದು ಅನ್ನಿಸಿ, ನಿರಾಸಕ್ತಾಗಿ ಪುನ್ತಕವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟು, ಅದು ಇರುವುದನ್ನೇ ಮರೆತುಜ್ಞಿ.

ಆದರೆ ಈ ಪುನ್ತಕ ಆಶ್ಚರ್ಯವೆನ್ನುವಂತೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿತೋಡಿತು; ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಉಂಟಾದ ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸೋಂಫಾದ ಮೇಲೆ. ಮೊಟ್ಟಿ, ಉಪ್ಪು, ವಿನೆಗರ್, ಬೆಂಕಿಕಡ್ಡಿಗಳು, ಮಂಜುಗಡ್ಡಿಗಳು, ಇವುಗಳಾಗಿ ಅದು ನನ್ನ ಅಡುಗೆ ಮನೆಯ ಮೇಲೆ ದಾಳ ಯಾಡಿ ಏಗರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಚನ್ತುಗಳು ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಪ್ಪು. ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ಜೀವ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಹೂಕುಂಡಗಳು ಎರೆಹುಳುವಿನ ಹುಡುಕಾಟಕ್ಕೆ ನೆಲಕ್ಕುರುಳಿದ್ದವು; ಬಾಗಿಲಲ್ಲದ ಕಹಾಟುಗಳನ್ನು ಮೊಂಬತ್ತಿ. ಲ್ಯಾಟ್ಟಿಕ್ ದಾರ, ತಾಪ್ಯದ ತಂತಿಗಳಾಗಿ ಎಚ್ಚಾಡಲಾಯಿತು. ಈಶಾನ್ ಯಾಡಿದ ಈ ದಾಳಗೆ ಪುನ್ತಕದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಲ್ಲವಾದರೂ, ಅದರಿಂದ ಪ್ರೇರಿತನಾಗಿರುವುದಂತೂ ಖಂಡಿತ.

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ನನಗರ್ಭವಾಗಿದೆ, ನನ್ನ ನೆನಿಹಿನ ಕೋಶದಿಂದ ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಅಳಸಿದ್ದ— ಜಡತ್ತು, ಪ್ರಸರಣ, ಸಾಂದ್ರತೆ, ಗುರುತ್ವಾಕಂಡಣಿ, ಇಲೆಕ್ಟ್ರೋನ್, ಘಂಟಣಿ, ಇತ್ಯಾದಿ, ಪದಗಳು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಉಂಟಾದ ಹೊತ್ತಿನ ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮಾ ದೂರದೂರಕ್ಕೆ ಕಾರಿನ ಪ್ರಯಾಣದ ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲ ಭಾಗವಾಗಿತೋಡಿದವು.

ನನ್ನ ಕುತೂಹಲ ಮತ್ತೆ ಗರಿಗೆದರಿತು ಮತ್ತು ನಾನು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಈ ಜರ್ಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗೆಲಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಕೈಗೊಂಡ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಫಲತಾಂಶ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕಾತರದಿಂದ ಎದುರುಸೋಡತೋಡಿಗಿದೆ.

ಹಂಸಿ ಮೊಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಬೀಳುಸಿದ ಮೊಟ್ಟಿಯ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು ಒಂದು ಉಪಯುಕ್ತ ಕೌಶಲ್ಯ ಎಂದು ನಂಗಾಸಿಸಿತು. ಬೀಳುಸಿದ ಮೊಟ್ಟಿ ಗಿರಿಕಿ ಸುತ್ತುವುದು ಮತ್ತು ಹಂಸಿ ಮೊಟ್ಟಿ ಮಗುಚಿ ಜೀಳುವುದನ್ನು ಸೋಂಡುವುದು ಮಜಬೆಸಿಸಿತು. ಮೊಟ್ಟಿಯೊಳಗಿರುವ ಲೋಳಿಯು ಮೊಟ್ಟಿಯ ಹೊರಿನ ಕವಚದಷ್ಟೇ ವೇಗವಾಗಿ ಸುತ್ತಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಸಂಗತಿ ನಂಗಿ ‘ಷನ’ ಮತ್ತು ‘ದ್ರವ’ ವಸ್ತುಗಳ ಗುಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸಿತು. ದ್ರವ ವಸ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಶಾಲಾ ಪರ್ಯಾಪ್ತನ್ತಕಗಳಂದ ನಂಗಿ ನೆನಿಹಿನಲ್ಲಿಂದಿದ್ದು, ಅವು ತಾವಿರುವ ಪಾತ್ರೆಯ ಆಕಾರ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳತ್ತವೆ ಎಂಬುದಷ್ಟೆ.

ನಾನು ಈ ಪುನ್ತಕವನ್ನು ಮೊದಲು ಅಧ್ಯಯಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಪುನ್ತಕ ಎಂದು; ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದು ಎಂಬುದು ಸಾಜಿಂತಾಯಿತು. ಈ ಪುನ್ತಕವು ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ನಾಸಿರಿಸಿದ್ದ ತಿರು ಮೇಲನ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದಿಂದ ಹೊರತಂದು, ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯ, ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯವೆನಿಸುವ ದಿನಸಿತ್ಯಾದ ಅನುಭವವನ್ನಾಗಿಸಿತು. ಇದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಯಾಡಿ, ತೇಗೆದೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಅಗ್ರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ, ಒಂದು ಒಳ್ಳಿಯ ಕಢೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಾ ಕವನವನ್ನು ನಾನು ಓದಿ ಸಂತೋಷಪಡುವಂತೆಯೇ, ಅದರೊಂದಿಗೆ ತೋಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿದೆ.

————— ◆ ◆ ◆ —————

ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷದ ಈಶಾನ್‌ಗೆ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಈಶಾನ್ ಶಾಲೆಗೆ ಹೊಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನ ಶೀಕ್ಷಣ ಮನೆಯಿಳಿಯೇ ಸಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈಶಾನನ ತಾಯ ಸರಿಇತಾ ಅವರು ಅಣ್ಣಾನ್ನಾಗಿ ಮುದಳಯಾರ್ ಶಾಲೆಯಿಲ್ಲ ಸ್ವಯಂಸೇವಕಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು. ಅಲ್ಲ ಅವರು ಇಂದ್ರಿಣ್ಯ ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅನುವಾದಕರು: ರೋಸಿ ಡಿಸೋಜ ಪರಿಶೀಲನೆ: ಗಾಯತ್ರಿ ಮೂರ್ತಿ